

PROMEMORIA

Leena Eränkö, miljöjurist

3.3.2009

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Effektivare flyttning av olycksfordon	2
Kommunala flyttningssupplag	2
1. Behöriga flyttningssmyndigheter	2
2. Flyttningssgrunder	3
2.1 Flyttning av olycksfordon från landsväg eller gata till upplag (4 § 1 mom.)	3
2.2 Flyttning av olycksfordon från enskild väg till upplag (4 § 2 mom.)	4
2.3 Polisens skyldighet att flytta fordon från olycksplats (4 § 3 mom.)	4
2.4 Felparkerade fordon (5 §)	4
2.5 Felparkerade fordon inom enskilt område (5 § 2 mom.)	5
2.6 Polisens flyttningsskyldighet vid felparkering (5 § 3 mom.)	5
2.7 Flyttning av fordon som parkerats på räddningsväg (5 § 4 mom.)	5
2.8 Flyttning på grund av arbete som utförs inom ett vägområde (6 §)	5
2.9 Evenemang som ordnas inom ett vägområde (6 §)	6
2.10 Övergivna fordon (7 §)	6
2.11 Flyttning av skrotfordon (8 §)	7
3. Ersättning av flyttningsskostnader	8
3.1 Skäl för kommunen att uppdatera taxan för flyttningsskostnader	8
4. Förfaranden	9
4.1 Närflyttning	9
4.2 Flyttningssprotokoll och meddelande om närflyttning	9
4.3 Upplagsflyttning	10
4.4 Flyttningssbeslut om upplagsflyttning (9 §)	10
4.5 Delgivning av flyttningssbeslut	10
4.6 Sökande av ändring av flyttningssbeslut	11
4.7 Skrotfordon, meddelande före flyttning	11
4.8 Protokoll över flyttning av skrotfordon	12
4.9 Ersättningsbeslut (10 §)	12
4.10 Delgivning av ersättningsbeslut	13
4.11 Uttag av ersättning (11 §)	13
4.12 Överföring av fordon i kommunens ägo, protokoll (12 §)	13
5. Samarbete (14 §)	14

EFFEKTIVARE FLYTTNING AV OLYCKSFORDON

Lagen om flyttning av fordon (828/2008, nedan flyttninglagen) träder i kraft 1.4.2009. Samtidigt upphävs lagen om flyttning av fordon och nedskrotning av skrotfordon (151/1975).

Den nya lagen klargör de olika myndigheternas uppgifter och befogenheter vid flyttning av fordon. Avsikten är att flyttningen av fordon från vägar och gator ska ske snabbare. Tiden för lagring av fordon förkortas från tidigare tre månader till en månad.

Fordon flyttas i regel av Vägförvaltningen och kommunerna i egenskap av väghållningsmyndigheter inom deras områden. Kommunala parkeringsövervakare har också flyttningfullmakt. Kommunen flyttar fordon från enskilda vägar, privata områden och terrängen på motiverad begäran av områdets innehavare. Polisen är skyldig att flytta fordon endast när de utgör fara för trafiken.

Denna promemoria ger en översyn av innehållet i den nya lagen samt av flyttningsskälerna och förfarandena i samband med tillämpningen av lagen främst ur de kommunala myndigheternas synvinkel. Promemorian baserar sig delvis på regeringens proposition om lagen (RP 78/2008 rd) och delvis på diskussioner med trafik- och kommunikationsministeriets och Vägförvaltningens sakkunniga under arbetets gång. Vid behov utarbetas mer material om flyttning av fordon som läggs ut på Kommunförbundets webbplats.

KOMMUNALA FLYTTNINGSUPPLAG

Liksom enligt den tidigare lagen 151/1975 bör kommunen från och med 1.4.2009 ha tillgång till ett upplag för förvaring och annan hantering av flyttade fordon (3 § i flyttninglagen). Kommunen ansvarar för tillhandahållandet av denna förvaring och hantering.

Enligt lagmotiven avses med upplag detsamma som i den gamla lagen. Enligt ordalydelsen i lagen krävs det inte längre att upplaget är inhägnat eller låst och inte heller att upplaget godkänts av polisen. I praktiken kräver säkerheten sannolikt ändå, att området är inhägnat och låst i allmänhet. Särskild utrustning kan krävas med tanke på förebyggande av miljöolägenheter även om området inte används som en sådan mottagnings- eller lagringsplats för skrotfordon som regleras i förordningen om skrotfordon (581/2004). Länk till förordningen i finlex: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20040581>.

Fordon som ska flyttas flyttas från sin placeringsplats till det upplag som anges av kommunen, om inte fordonet flyttas någonstans till den omedelbara närheten av den ursprungliga placeringsplatsen i form av närflyttning enligt 2 § 4 punkten. Även Vägförvaltningen använder kommunens upplag. Det finns fortfarande ingenting som hindrar att två eller flera kommuner i samarbete håller ett upplag. Upplagsverksamheten kan också köpas av privata företag. Kommunen är dock ansvarig för tjänsten gentemot fordonets ägare och andra tredje parter. Om ett fordon som flyttats till ett upplag inte avhämtas inom en angiven tidsfrist övergår fordonet i kommunens ägo.

Kommunen bör meddela Vägförvaltningen om var upplaget för flyttade fordon finns och ge behövliga uppgifter för användningen av upplaget. Åtminstone följande uppgifter ska uppges: upplagets namn, adress, öppettider, telefonnummer, e-postadress, webbadress och om möjligt också kontaktperson och kontaktinformation. Uppgifterna kan skickas per e-post till leena.rouhiainen@tiehallinto.fi.

1 BEHÖRIGA FLYTTNINGSMYNDIGHETER

I bestämmelserna om grunderna för flyttning av fordon regleras också vilka myndigheter som är behöriga att flytta ett fordon i respektive fall, eller, som det ofta sker i praktiken, att anlita en företagare inom branschen för flyttningen. Sådana myndigheter är väghållningsmyndigheterna, de kommunala parkeringsövervakarna, polisen och kommunen.

Men väghållningsmyndighet avses Vägförvaltningen för de vägar som staten upprätthåller (landsvägar), och den myndighet i kommunen som sköter väghållningen för gator och andra vägar som kommunen

upprätthåller. I lagen om parkeringsbot (246/1970) finns bestämmelser om kommunala parkeringsövervakare. Länk till lagen i finlex: www.finlex.fi/sv/laki/alkup/1970/19700248

I lagen regleras dessutom kommunens uppgifter när det gäller privata områden, enskilda vägar och skrotfordon. Kommunen bör i sina instruktioner fastställa vilken myndighet som handhar dessa uppgifter. I praktiken är det sannolikt ändå ändamålsenligt att ge dessa uppgifter till samma myndighet som sköter väghållningsmyndighetens flyttningsuppgifter. Det är också ändamålsenligt att delegera befogenheterna till en eller flera tjänsteinnehavare. Till den del det är fråga om åtgärder som innebär utövning av offentlig makt kan befogenheterna delegeras och då till tjänsteinnehavare i första hand. Den operativa servicen kan skötas också av personal i arbetsavtalsförhållande eller köpas av privata serviceproducenter.

2 FLYTTNINGSGRUNDER

Enligt den nya flyttningslagen kan flyttning av ett fordon grunda sig på olyckshändelse, felparkering, underhåll eller byggarbeten, evenemang som ska ske inom vägområdet eller på att fordonet har övergivits eller är ett skrotfordon. I allmänhet har fordonets ägare eller innehavare den primära skyldigheten att flytta fordonet, men myndigheternas ingripande i saken är en följd av att skyldigheten försumrats.

2.1 Flyttning av olycksfordon från landsväg eller gata till upplag (4 § 1 mom.)

Väghållningsmyndigheten, dvs. Vägförvaltningen eller kommunen, är skyldig att flytta ett olycksfordon som befinner sig på ett vägavsnitt som myndigheten ansvarar för till kommunens upplag, om fordonet fortfarande är kvar på olycksplatsen två dygn efter olyckan. I praktiken räknas denna frist från det att väghållaren har fått vetskap om olycksfordonet.

Observera att det uttryckligen är fråga om **flyttningskyldighet** för väghållaren i detta fall.

I 60 § i vägtrafiklagen finns bestämmelser om flyttning av olycksfordon i vissa fall. Enligt denna paragraf ska en vägtrafikant som varit inblandad i en olycka i första hand se till att olycksfordonet så snart som möjligt flyttas om fordonet efter olyckan har blivit kvar på en plats där det är förbjudet att stanna eller parkera ett fordon. Föraren har samma skyldighet att flytta fordonet om det fått motorfel. Vid allvarliga olyckor där någon skadats eller omkommit får fordon i allmänhet inte flyttas utan polisens tillstånd.

Förutom denna allmänna bestämmelse i vägtrafiklagen finns det nu en särskild bestämmelse om flyttningar i den nya flyttningslagen. Skyldigheten för ett fordons ägare, innehavare och förare att flytta bort fordonet från olycksplatsen senast inom två dygn efter en trafikolycka regleras nu i flyttningslagen. Om denna skyldighet försummas flyttar väghållningsmyndigheten fordonet från trafikolycksplatsen till ett upplag enligt 3 § som kommunen anvisar. Enligt lagen är detta väghållningsmyndighetens uttryckliga skyldighet. Huruvida ett fordon har varit delaktigt i en olycka bedöms utifrån yttre faktorer. Paragrafen gäller inte fordon som blivit kvar på vägen på grund av motorfel, eftersom det är svårt att konstatera ett motorfel utifrån yttre faktorer. På fordon som har blivit kvar på väg på grund av motorfel tillämpas vid behov 5 § om felparkering.

Enligt 11 § i landsvägslagen är Vägförvaltningen väghållare och väghållningsmyndighet för landsvägar. När det gäller gator på detaljplaneområden är kommunen gatuhållare.

Väghållningsmyndigheten för den väg där en trafikolycka skett ansvarar för åtgärderna.

Myndighetens åtgärdsskyldighet gäller också sådana fordon som på grund av en trafikolycka har hamnat till och med långt utanför vägområdet, exempelvis på en åker eller en privat gård bredvid vägen.

I praktiken kan dock en annan väghållningsmyndighet på begäran av den ansvariga väghållningsmyndigheten vidta flyttningsåtgärder om myndigheterna uttryckligen kommer överens om detta. Också i sådana fall ligger ansvaret för åtgärderna gentemot fordonets ägare och andra tredje parter i första hand alltid hos den väghållningsmyndighet som har väghållningsansvaret för olycksplatsvägen.

2.2 Flyttning av olycksfordon från enskild väg till upplag (4 § 2 mom.)

Kommunen flyttar vid en trafikolycka på en enskild väg fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 § i flyttninglagen på motiverad begäran av väghållaren av den enskilda vägen. En motiverad begäran innebär att motiveringen för begäran är ändamålsenlig och bygger på fakta. Väghållare för enskilda vägar har däremot inte någon ovillkorlig skyldighet att begära att fordon flyttas. Detta hänger samman med de enskilda vägarnas rättsliga ställning. Å andra sidan har inte heller kommunen rätt att på eget initiativ flytta fordon som finns på en enskild väg, utan åtgärderna ska alltid basera sig på en uttrycklig begäran av den enskilda väghållaren. I praktiken anses tiden på två dygn enligt 4 § 1 mom. börja löpa i dessa fall då en enskild väghållare begär att kommunen ska flytta fordonet, utom om den som anhåller om flyttningen lämnar en tillförlitlig redogörelse över tidpunkten för trafikolyckan eller om en sådan redogörelse annars fås. Väghållare för en enskild väg är i allmänhet ett enskilt väglag. Den som begär flyttning av ett fordon på en enskild väg är bestyrelsen eller sysseledaren i de fall där vägdelägarna har grundat ett väglag. Om det inte finns ett väglag kan någon av vägdelägarna framställa begäran om flyttningen. I vissa kommuner sköter kommunen inom ramen för ett avtal skötseln och underhållet av enskilda vägar. Då kan kommunen också med stöd av en ställningsfullmakt framställa begäran om flyttning.

2.3 Polisens skyldighet att flytta fordon från olycksplats (4 § 3 mom.)

Eftersom övervakningen av allmän ordning och säkerhet hör till polisens uppgifter, bestäms det i 4 § 3 mom. i flyttninglagen att polisen är skyldig att utan dröjsmål flytta ett fordon om dess placering på olycksplatsen äventyrar trafiksäkerheten. Flyttningen genomförs utifrån polisens bedömning i varje enskilt fall i form av antingen en närflyttning enligt 2 § 4 punkten eller en upplagsflyttning enligt 2 § 5 punkten.

Den kan konstateras att efter att polisen vid en trafikolycka på till exempel en landsväg utfört en närflyttning av ett fordon, till exempel från landsvägen till vägrenen av en närbelägen enskild väg, är den slutliga flyttningen av fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 § fortfarande på den i 1 mom. avsedda väghållningsmyndighetens, dvs. på en allmän väg exempelvis Vägförvaltningens, ansvar och skyldighet, om inte fordonets ägare, innehavare eller förare har hämtat eller låtit hämta fordonet från olycksplatsen senast inom två dygn efter olyckan. Flyttningen av ett fordon är alltså inte beroende av den enskilda väghållarens eventuella viljeyttring i ett fall där polisen för trafiksäkerhetens skull utfört en närflyttning till ett privat vägområde. Flyttningsskyldigheten gäller alltså alltid den väghållningsmyndighet på vars väg trafikolyckan skett, oberoende var fordonet hamnat eller vart det flyttats i den omedelbara närheten efter olyckan. Polisen ska dock alltid meddela väghållningsmyndigheten när den utfört en närflyttning på en olycksplats.

2.4 Felparkerade fordon (5 §)

Väghållaren eller kommunala parkeringsövervakare har rätt att flytta fordon i sådana fall där fordonet har parkerats i strid med parkeringsbestämmelserna. Flyttningen utförs som antingen upplagsflyttning eller närflyttning. Närflyttning innebär att ett fordon flyttas till en lämpligare plats i omedelbar närhet av dess ursprungliga placeringsplats. På dessa flyttningar tillämpas samma frist på två dygn som vid flyttning av olycksfordon. Observera att det här är fråga om **rätt** att flytta fordon. Flyttningen är således inte en ovillkorlig skyldighet, utan den behöriga myndigheten har prövningsrätt i varje enskilt fall. Bedömningen bör ändå vara konsekvent och behovsgrundad.

Rätten att flytta ett fordon börjar tidigast 48 timmar efter att den felaktiga parkeringen inletts, dvs. från det ögonblick då fordonet parkerats i strid med bestämmelserna. Bestämmelser om parkering finns i bland annat 26–28 a § i vägtrafiklagen, där det bestäms om parkeringsförbud, och i 60 § i samma lag, där det bestäms om flyttning av olycksfordon och fordon som gått sönder. Dessutom kan till exempel kommunen utfärda bindande kommunala föreskrifter om parkering inom kommunens område. I fråga om väghållningsmyndigheten hänvisas till den i motiveringen till 4 § i flyttninglagen nämnda ansvarsfördelningen mellan kommunen och den väghållningsmyndighet som avses i landsvägslagen. I de största städerna sköter kommunala parkeringsövervakare parkeringsövervakningen och fastställandet av parkeringsböter med stöd av lagen om parkeringsbot (248/1970). Därför är det motiverat att de kommunala parkeringsövervakarna i dessa kommuner har rätt att besluta om flyttning av fordon i sådana fall där fordonet har parkerats i strid med parkeringsbestämmelserna.

I samband med att den nya flyttningslagen stiftades fogades till vägtrafiklagen ett nytt 2 mom. till 28 §. Enligt det nya momentet får ett fordon som i lagrings syfte lämnats på en väg eller en gata flyttas. Dessa har varit särskilt störande på vissa orter. I den nya bestämmelsen sägs att "Fordon som inte faktiskt används i trafiken får inte lämnas, förvaras eller läggas upp i lager på en väg" (829/2008).

2.5 Felparkerade fordon inom enskilt område (5 § 2 mom.)

Om ett fordon har parkerats inom ett privat område eller i terrängen i strid med någon parkeringsbestämmelse, är kommunen eller de kommunala parkeringsövervakarna de behöriga myndigheterna att agera. De får utföra en närflyttning eller flytta fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 § i flyttningslagen på motiverad begäran av ägaren till det privata området. Fordonet får flyttas först två dygn efter att ägaren till det privata området har framställt sin begäran om flyttning till kommunen. Också i detta fall kan två dygn anses vara en tillräckligt lång tid för att täcka olika slags missförstånd, misstag m.m. Motiverad begäran innebär i denna paragraf, liksom i 4 §, att begäran ska vara ändamålsenlig och att det dessutom verkligen är fråga om parkering i strid med bestämmelserna. Omfattningen av ett privat område som används för allmän trafik beskrivs i samband med 2 §. Begäran om flyttning av fordon kan framställas av områdets ägare eller innehavare. När det gäller bostads- och fastighetsaktiebolag är det de bolagsrättsliga reglerna som bestämmer vilka personer som är berättigade att anhålla om flyttning. I praktiken är det oftast disponenten som framställer begäran. Begreppet terräng definieras i 2 § 3 punkten. Flyttningsbestämmelsen gäller fordon som parkerats olovligt till exempel i parker och på skolgårdar.

2.6 Polisens flyttningskyldighet vid felparkering (5 § 3 mom.)

Om fordonet har parkerats så att det äventyrar trafiksäkerheten är polisen skyldig att utan dröjsmål flytta fordonet. Flyttningen genomförs alltså genast efter att polisen konstaterat att det är fråga om en sådan situation. I varje enskilt fall utförs utifrån polisens bedömning antingen en närflyttning eller en upplagsflyttning.

Enligt 27 § 1 mom. i vägtrafiklagen får fordon inte parkeras på en sådan plats eller så att fara uppstår eller trafiken onödigt hindras eller störs. Med tanke på sådana situationer föreskrivs det i den andra meningen i 5 § 3 mom. i flyttningslagen att polisen, väghållningsmyndigheten eller en kommunal parkeringsövervakare utan dröjsmål får flytta ett fordon om det är parkerat så att det medför betydande olägenhet för väganvändningen. Också i sådana fall ska flyttningen genomföras genast efter att myndigheten konstaterat att det är fråga om en sådan situation. Med "betydande olägenhet för väganvändningen" i flyttningslagen avses detsamma som i 27 § i vägtrafiklagen.

2.7 Flyttning av fordon som parkerats på räddningsväg (5 § 4 mom.)

Polisen har rätt att utan dröjsmål flytta ett fordon från en fastighets räddningsväg. Enligt 33 § i räddningslagen (468/2003) ska ägaren eller innehavaren av en fastighet se till att vägar eller andra förbindelser avsedda för utryckningsfordon (räddningsvägar) är farbara och fria. Fordon får inte parkeras eller andra hinder placeras på räddningsvägar.

2.8 Flyttning på grund av arbete som utförs inom ett vägområde (6 §)

Om ett parkerat fordon medför olägenhet för underhåll, renhållning, reparations- eller byggarbeten inom vägområdet eller vägarbeten såsom dikning och kabelarbeten längs vägen, har väghållningsmyndigheten och kommunala parkeringsövervakare **rätt** att i första hand utföra en närflyttning. Om en närflyttning av ett fordon inte kan utföras på grund av trafik eller utrymmesbrist eller av andra motsvarande orsaker, får i andra hand en upplagsflyttning av fordonet utföras. På en enskild väg flyttas ett fordon endast på väghållarens motiverade och ändamålsenliga begäran. Kommunen utför då en närflyttning av fordonet.

På förhand kända arbeten inom ett vägområde ska meddelas minst två dygn före den planerade flyttningen genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande. Fordonet får flyttas först efter denna frist på två dygn. I 10 § (se nedan) bestäms att ersättning för flyttningskostnaderna i sådana fall kan tas ut hos fordonets ägare eller innehavare.

2.9 Evenemang som ordnas inom ett vägområde (6 §)

Väg- och gatuområden används ibland också för annat än trafik. Sådana situationer är olika idrottsevenemang, andra publika evenemang, fester och parader, som fordon kan behöva flyttas för. Bestämmelser om detta finns i 8 kap. i vägtrafikförordningen (182/1982), som dock saknar bestämmelser om flyttning av fordon. Därför har dessa situationer tagits upp i flyttningslagen. Inom ett vägområde har vägghållningsmyndigheten rätt att flytta fordon som är i vägen för ett evenemang som med vägghållarens tillstånd ordnas inom vägområdet. I första hand utförs närflyttning av fordonen. Om en närflyttning av ett fordon inte kan utföras på grund av trafik eller utrymmesbrist eller av andra motsvarande orsaker, får i andra hand en upplagsflyttning av fordonet utföras.

I detta fall har vägghållningsmyndigheten alltså **rätt** att flytta fordonet, det är inte fråga om en ovillkorlig skyldighet.

Inför ett kommande evenemang ska en planerad flyttning av fordon meddelas minst två dygn på förhand genom lämplig märkning på området eller genom ett meddelande. Vägghållaren har rätt att flytta fordon först efter denna tidsfrist. Ersättning för flyttningskostnader för fordon som flyttats på grund av ett evenemang som arrangerats på vägen eller inom vägområdet får med stöd av 10 § i flyttningslagen också tas ut hos den som ordnar evenemanget.

2.10 Övergivna fordon (7 §)

Övergivna fordon och skrotfordon utgör en egen grupp bland fordon som ska flyttas. Med skrotfordon avses enligt definitionen i flyttningslagen ett fordon som är avfall enligt avfallslagen. Ett övergivet fordon är däremot ett sådant fordon som ännu inte är avfall på det sätt som avses ovan, men som på grund av fordonets värde, skick eller andra faktorer som kan konstateras utvändigt kan sägas vara övergivet. Flyttning av övergivna fordon är vägghållningsmyndighetens uppgift enligt lagen, vilket för landsvägarnas del betyder Vägförvaltningen. Däremot är det kommunens skyldighet enligt 8 § i flyttningslagen att transportera bort skrotfordon oberoende av var fordonet är placerat, dvs. också från landsvägar. Nedan behandlas flyttning av övergivna fordon och flyttning av skrotfordon separat.

Enligt lagmotiven avses med ett övergivet fordon ett fordon som utifrån yttre kännetecken och på uppenbart goda grunder kan antas ha lämnats övergivet i miljön av sin ägare, sin innehavare eller någon annan användare. Helhetsbedömningen av om ett fordon kan anses vara övergivet ska göras från fall till fall utifrån fler än ett kriterium. Vid bedömningen bör man bland annat beakta hur länge fordonet varit placerat på en och samma plats, platsen, fordonets värde och skick samt uppgifterna i fordonstrafikregistret. Utifrån allmän livserfarenhet kan man med fog anse som övergivet till exempel ett fordon som lämnats långt borta i en skog i allmänhet inom en kortare tid än ett fordon som lämnats på en gata. Man kan också konstatera att det inte är lika troligt att ett betydligt dyrare fordon övergivits som ett med ringa värde. Olika bedömningsfaktorer bör alltså betraktas tillsammans för att man på motiverade grunder ska uppnå rätt slutresultat. Att någonting överges innebär dock alltid att man utifrån yttre omständigheter kan anta att ett föremåls ägare verkligen har avstått från sin ägar rätt och sin vilja att bestämma över föremålet. Om ett föremål lämnas helt utan tillsyn och övervakning en lång tid eller om ägaren förhåller sig likgiltig till en eventuell begäran om att vidta åtgärder i fråga om föremålet stöder detta antagandet att föremålet är övergivet. När det gäller att klassificera fordon som övergivna ska man dock alltid utgå från att det inte enligt allmän livserfarenhet är vanligt att överge ett föremål med värde. Därför ska man alltid göra en kritisk helhetsbedömning av de faktorer som talar för att ett fordon är övergivet.

Om det på grund av fordonets värde, skick eller andra faktorer som kan konstateras utvändigt är uppenbart att ett fordon är övergivet, är vägghållningsmyndigheten inom sitt område skyldig att flytta fordonet till ett sådant upplag som avses i 3 §. Det är alltså fråga om en **skyldighet att flytta fordonet**.

Ett fordon som övergivits på en enskild väg eller inom ett privat område flyttas till ett upplag av kommunen endast på motiverad begäran av vägghållaren av den enskilda vägen eller innehavaren av området. Detta gäller i tillämpliga delar också fordon som beslagtogs av polisen eller som polisen på grund av ett brott eller någon motsvarande orsak flyttat till exempel till polisnäringsområdets parkeringsområde. Kommunen kan på polisens begäran flytta ett sådant fordon till ett upplag om ägaren eller innehavaren trots polisens uppmaningar inte hämtar fordonet. I sista hand är det polisen som svarar för kostnaderna för flyttningen av sådana här fordon enligt 10 §.

2.11 Flyttning av skrotfordon (8 §)

Med skrotfordon avses enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i flyttningslagen ett fordon som utgör sådant avfall som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i avfallslagen. Med avfall avses i denna punkt ett ämne eller föremål som innehavaren har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera. Det ska i allmänhet vara fråga om ett fordon i ett sådant skick att det i praktiken inte har något större gängse värde än skrotvärde. Gängse värdet för ett sådant fordon kan beräknas uppgå till högst några hundra euro. Ett fordon i trafikdugligt skick kan i allmänhet inte karakteriseras som skrotfordon. Jämfört med ett övergivet fordon som nämns i 7 § i flyttningslagen ska ett fordon som klassificeras som skrotfordon samtidigt också alltid uppfylla kriterierna för ett övergivet fordon, medan ett övergivet fordon inte alltid nödvändigtvis är ett skrotfordon. Därför ska man förhålla sig mera kritiskt när man klassificerar något som skrotfordon än när man klassificerar något som övergivet. Skrotfordon är i praktiken till exempel sådana fordon som efter att de stulits har bränts så att de blivit oanvändbara.

Kommunen är skyldig att se till att skrotfordon avlägsnas från omgivningen inom kommunens område om skrotfordonets innehavare försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att föra fordonet till en ändamålsenlig mottagningsplats. Kommunens skyldighet är sålunda sekundär och kompletterande i förhållande till en skrotfordonsinnehavares skyldighet enligt avfallslagen. Kommunens skyldighet träder i kraft då skrotfordonsinnehavaren haft en skälig tid på sig att föra fordonet till en mottagningsplats. Som ovan konstateras i början av texten om övergivna fordon är det kommunens skyldighet att transportera bort skrotfordon oberoende av var fordonet är placerat, det gäller med andra ord också landsvägar. I praktiken har myndigheterna inom Vägförvaltningen och kommunen skäl att tillsammans reda ut var gränserna går vid tolkningen av huruvida exempelvis ett fordon ska flyttas som ett olycksfordon eller ett skrotfordon eller som ett övergivet fordon eller ett skrotfordon.

Här kan konstateras att det också för denna uppgifts del är fråga om en **skyldighet** att flytta ett skrotfordon till adekvat avfallshantering på samma sätt som enligt den gamla lagen.

Från en privat gårdsplan, ett privat upplagsområde eller ett annat särskilt område som är avsett för privat bruk flyttar kommunen dock ett skrotfordon endast på motiverad begäran av privatområdets ägare.

Kommunen kan lämna in ett skrotfordon som omfattas av producentansvaret direkt till en sådan insamlare eller förbehandlare som avses i 18 l § 1 mom. i avfallslagen. Skrotfordon som inte omfattas av producentansvaret, till exempel mopeder, motorcyklar och lastbilar, överlåter kommunen enligt avfallslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av avfallslagen.

Skrotfordonets sista ägare ska anses ha försummat sin skyldighet enligt avfallslagen att lämna in skrotfordonet till en ändamålsenlig mottagningsplats och ha avstått från ägandet av fordonet. Den sista ägarens rättsskydd förutsätter alltså inte att fordonet förvaras i upplag.

Det är i allmänhet ändamålsenligt att lämna in ett skrotfordon direkt till avfallshanteringen inom ramen för producentansvarssystemet eller någon annan adekvat avfallshantering för behandling utan lagring, då lagring av skrotfordon enligt 9 § i statsrådets förordning om skrotfordon kräver en strängare utrustningsnivå på ett upplagsområde än på förvaring av funktionsdugliga fordon. För ett område som används för mottagning och lagring av skrotfordon krävs miljötillstånd, även om ingen förbehandling av skrotfordon sker inom området.

Eftersom kommunen är skyldig att se till att skrotfordon avlägsnas från omgivningen, är 20 § i avfallslagen om skyldigheten att snygga upp ett nedskräpat område inte tillämplig i dessa fall. Flyttningslagen tillämpas dock inte då till exempel ett fordon lämnas på ägarens egen gård eller på markägarens område med hans eller hennes samtycke. Om en sådan situation fortgår kan det bli aktuellt att tillämpa nedskräpningsförbudet i avfallslagen och bestämmelserna om renhållningsansvaret för området i anslutning till nedskräpningsförbudet eller bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen om användningen av en byggplats och lagring utomhus.

I praktiken är det sannolikt ändå vanligen ändamålsenligt att ge de uppgifter som gäller flyttning av skrotfordon till samma kommunala myndighet som sköter väghållningsmyndighetens flyttningsuppgifter.

Det är också ändamålsenligt att delegera befogenheterna till en eller flera tjänsteinnehavare.

Kommunerna har skäl att se över instruktionerna i detta avseende.

Förfarandena för flyttning av skrotfordon granskas nedan.

3 ERSÄTTNING AV FLYTTNINGSKOSTNADER

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta myndigheten för de kostnader som flyttningsarrangemangen, flyttningen och förvaringen av fordonet samt förvaltningen medfört (10 § i flyttningslagen).

Skyldigheten att ersätta kostnaderna gäller i princip alla flyttningar, liksom också flyttning av skrotfordon till avfallshanteringen. Om det är uppenbart oskäligt att ta ut ersättning, kan myndigheten avstå från att göra det eller sänka ersättningsbeloppet. I praktiken finns det inte skäl att ta ut ersättning för flyttning av fordon som oförutsedda underhållsarbeten krävt.

De kommunala myndigheternas kostnader för flyttning m.m. tas ut enligt kommunens taxa. När taxan godkänns beaktas som grund kostnadsmotsvarighetsprincipen och de faktiska kostnader som föränletts av flyttningsarrangemangen och den egentliga flyttningen samt av förvaringen och hanteringen av fordonet efter flyttningen. Vägförvaltningen tar ut ersättning för flyttningskostnaderna enligt lagen om grunderna för avgifter till staten.

3.1 Skäl för kommunen att uppdatera taxan för flyttningskostnader

Ägaren eller innehavaren kan föreläggas ersätta myndigheten de faktiska kostnaderna också i fall där ägaren eller innehavaren hämtar fordonet innan den bogseringstjänst som myndigheten beställt hunnit till platsen. Framgår det att fordonet har använts olovligt av föraren, om det till exempel är fråga om stöld eller bruksstöld av fordon, tas ersättningen för kostnaderna ut hos fordonets förare. För att myndigheten ska kunna konstatera att så är fallet förutsätts naturligtvis att ägaren eller innehavaren till det flyttade fordonet lämnar en tillfredsställande redogörelse över saken, om det inte av andra redogörelser i frågan, till exempel av polisens uppgifter, framgår att det varit fråga om olovlig användning. För att ägaren ska befrias från ersättningsansvaret krävs inte att identiteten hos fordonets förare är känd. Det räcker med ett bevis på att fordonet från första början tagits i bruk olovligt, dvs. mot ägarens vilja.

Om flyttningen av fordonet har utförts på begäran av en enskild väghållare eller ägare av området, är väghållaren eller ägaren av området skyldig att ersätta de kostnader som flyttningen orsakat kommunen, förutsatt att kommunen inte kunnat ta ut ersättning för kostnaderna hos fordonets ägare. Till denna del omfattar ersättningsansvaret ändå endast de egentliga flyttningskostnaderna och inte kostnaderna för hantering och förvaring av fordonet efter flyttningen.

Ersättning för kostnaderna för flyttning av fordon som skett på grund av ett evenemang som ordnats på vägen eller inom vägområdet kan enligt prövning av den myndighet som utfört flyttningen tas ut hos arrangörerna för evenemanget. Detta kan ställas som villkor i tillståndet för evenemanget och kan komma i fråga framför allt i samband med kommersiella evenemang.

Till den del kommunen på polisens begäran har flyttat ett fordon som tagits i beslag eller annars hamnat hos polisen och som ägaren eller innehavaren trots polisens uppmaningar inte har hämtat ansvarar polisen för flyttningskostnaderna, om ersättning inte kunnat tas ut hos fordonets ägare.

Om kommunen har fått äganderätt till fordonet ska fordonets värde beaktas som avdrag då ersättningsbeloppet fastställs. Ett eventuellt resterande belopp ska återbetalas till fordonets förra ägare på hans eller hennes ansökan. Ansökan ska göras inom ett år från flyttningen.

Den som fattar ett ersättningsbeslut får av särskilda skäl bevilja förlängd betalningstid.

Ersättning får tas ut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Kommunen är inte skyldig att överlåta ett fordon från ett upplag som avses i 3 § i flyttningslagen förrän kostnaderna enligt 10 § 1 mom. har ersatts, utom då fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Förfarandena för ersättning av kostnaderna behandlas närmare nedan.

4 FÖRFARANDEN

Den nya flyttningslagen avser bland annat att öka rättsskyddet för fordonsägare och klargöra förfarandena i samband med flyttning. Syftet har varit att göra förfarandena så enkla som möjligt. De kortfattade bestämmelserna i lagen om förfarandena kan i vissa fall behöva kompletteras i praktiken, till exempel i fråga om frivilliga flyttningsuppmaningar och flyttningsprotokoll över skrotfordon. Dessa behandlas närmare senare.

Lagen förutsätter inte längre att vissa beslutsblanketter används. I någon mån finns det bestämmelser om minimikravet på innehållet i beslut och dokument. Nedan ges en redogörelse över vad besluten och dokumenten bör innehålla. Syftet är att efter möjligheter samla mallar och material om förfarandena och tillhörande dokument på Kommunförbundets webbplats.

4.1 Närflyttning

Med stöd av flyttningslagen kan väghållningsmyndigheten, kommunala parkeringsövervakare eller kommunen, beroende på fallet, utföra närflyttning när ett felparkerat fordon eller ett fordon som hindrar underhåll, byggande eller ett evenemang ska flyttas. Närflyttning får inte vidtas i fråga om olycksfordon (undantag polisen), vilket också gäller övergivna fordon eller skrotfordon.

Lagens bestämmelser förutsätter inte direkt att en myndighet före en närflyttning uppmanar fordonets ägare eller innehavare att flytta fordonet eller meddelar sin avsikt att flytta fordonet. I alla fall gäller ett sådant meddelande bland annat då ett fordon måste flyttas på grund av ett på förhand känt underhålls- eller byggarbete eller evenemang. Arbetet eller evenemanget ska i så fall meddelas minst två dygn på förhand innan ett fordon ska flyttas genom lämplig märkning inom området eller genom ett meddelande. Fordonet får flyttas först efter denna tidsfrist på två dygn. Om det är fråga om ett oförutsett underhålls- eller byggarbete behövs det varken något meddelande eller någon uppmaning och fordonet kan genast flyttas till en plats i omedelbar närhet.

Myndigheten kan dessutom i enskilda fall överväga om det är ändamålsenligt att först ge en flyttningsuppmaning innan närflyttningen ska ske. I vissa fall kan det leda till att ägaren eller innehavaren själv snabbt flyttar bort fordonet och myndigheten inte behöver utföra flyttningen. Uppmaningen kan sändas skriftligt till fordonets ägare som vanligt brev eller e-post, kan meddelas till exempel per telefon eller så kan en meddelandelapp fästas på fordonet.

4.2 Flyttningsprotokoll och meddelande om närflyttning

En närflyttning är en faktisk verkställighetsåtgärd som vidtas direkt med stöd av lagen. Det fattas inga förvaltningsbeslut på förhand och inte heller görs det andra skriftliga handlingar på förhand (med undantag av ovan nämnda märkning, meddelanden eller frivilliga uppmaningar).

När det gäller närflyttningar fattas inga flyttningsbeslut.

Över en närflyttning ska upprättas ett protokoll (eller göras någon annan skriftlig anteckning) efter flyttningen. Protokollet upprättas med fördel omedelbart efter flyttningen trots att det saknas direkta bestämmelser i lagen om detta.

I protokollet bör lämpligen framgå

- orsaken till flyttningen (skriftligt + hänvisning till aktuell paragraf),
- tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter om det flyttade fordonet (t.ex. registernummer, märke, färg)
- den plats varifrån fordonet flyttats,
- den plats dit fordonet flyttats,
- den myndighet som flyttat fordonet, inklusive kontaktinformation, och
- ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås.

Myndigheten ska spara och arkivera uppgifterna enligt vad som krävs i allmänna bestämmelser eller föreskrifter om myndighetshandlingar.

Myndigheten ska efter en närflyttning underrätta fordonets ägare eller innehavare muntligt eller skriftligt om flyttningen eller lämna ett meddelande på ett synligt ställe på fordonet (9 §). Ett meddelande är således inte nödvändigt och det finns inte heller skäl att ge det bevisligen genom ett mottagningsbevis e.d. eftersom besvärsmått saknas och någon besvärstid inte heller börjar löpa från delfåendet.

I vissa fall bör det fattas ett ersättningsbeslut om närflyttning. Detta behandlas närmare nedan.

4.3 Upplagsflyttning

Med stöd av flyttninglagen utför väghållningsmyndigheten, kommunala parkeringsövervakare eller kommunen, beroende på fallet, upplagsflyttning när ett olycksfordon eller ett övergivet fordon ska flyttas. Upplagsflyttning utförs också när ett felparkerat fordon eller ett fordon som hindrar underhåll, byggande eller ett evenemang ska flyttas, om en närflyttning är utesluten.

Lagens bestämmelser förutsätter inte direkt att en myndighet före en upplagsflyttning uppmanar fordonets ägare eller innehavare att flytta fordonet eller meddelar sin avsikt att flytta fordonet. Som ovan konstateras gäller ett sådant meddelande bland annat då ett fordon måste flyttas på grund av ett på förhand känt underhålls- eller byggarbete eller evenemang.

Myndigheten kan dessutom i enskilda fall överväga om det är ändamålsenligt och möjligt att först ge en flyttningssupplämnelse innan en upplagsflyttning utförs. Ett skede med frivillig uppmaning innan ett olycksfordon ska flyttas är i regel kanske inte så ändamålsenligt. En eventuell uppmaning kan sändas skriftligt till fordonets ägare som vanligt brev eller per e-post, eller meddelas till exempel per telefon eller så kan en meddelandelapp fästas på fordonet.

4.4 Flyttningsbeslut om upplagsflyttning (9 §)

Omedelbart efter flyttningen ska ett beslut om upplagsflyttning fattas av den myndighet som utfört flyttningen. Beslutet ska vara skriftligt.

Av flyttningsbeslutet ska framgå

- orsaken till flyttningen (skriftligt + hänvisning till aktuell paragraf),
- tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter om det flyttade fordonet (t.ex. registernummer/märke, modell, färg),
- den plats varifrån fordonet flyttats,
- den plats dit fordonet flyttats,
- den myndighet som flyttat fordonet, inklusive kontaktinformation,
- ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås, och
- en uppmaning att hämta fordonet från upplaget inom 30 dagar från delfåendet vid äventyr att fordonet övergår i kommunens ägo om det inte har hämtats inom den angivna tiden.

4.5 Delgivning av flyttningsbeslut

Ett flyttningsbeslut delges av den myndighet som har fattat beslutet.

Flyttningsbeslutet ska bevisligen delges den sista ägare till fordonet som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare. Bevislig delgivning sker i främsta hand per post mot mottagningsbevis, genom överlåtelse av delgivningen till mottagaren mot kvitto eller som en stämningssdelgivning.

Om fordonets ägare inte är känd bör delgivningen av beslutet ske genom kungörelse på den aktuella kommunens anslagstavla under minst 30 dagar. I flyttninglagen eller i lagen om offentliga kungörelser, som det finns hänvisning till i 9 § i flyttninglagen, sägs inte på vilken dag den berörda personen anses ha fått del av beslutet när beslutet har kungjorts genom anslag. Därför är det motiverat att iaktta förvaltningslagens bestämmelse enligt vilken delgivningen anses ha skett den sjunde dagen efter att en kungörelse satts upp på anslagstavlan.

Kungörelse på kommunens anslagstavla anses enligt lagmotiven som det mest ändamålsenliga delgivningssättet i dessa fall eftersom polisen och även Vägförvaltningen utför flyttningar och dessa

myndigheter inte har anslagstavlor i sina lokaler. Med kommunen avses den kommun inom vars område orsaken till flyttningen har uppkommit och där flyttningen har inletts, även i sådana fall där upplaget finns inom någon annan kommuns område och är gemensamt för flera kommuner.

Flyttningsslagen förutsätter således inte att till exempel offentlig delgivning enligt förvaltningslagen inklusive publicerade kungörelser i den officiella tidningen, utan kungörelse på kommunens anslagstavla räcker juridiskt som delgivning, om ägaren är okänd. Självfallet är det bra om det informeras på fler ställen om flyttade fordon, till exempel på myndighetens webbplats. Besvärstiden och fristen för överföring av äganderätten börjar dock löpa den dag då den bevisliga delgivningen sker eller den sjunde dagen efter att kungörelsen satts upp på kommunens anslagstavla. En kopia av flyttningsbeslutet eller en förteckning med uppgifter av betydelse för identifiering av flyttade fordon ska sändas som tjänstebrev till polisen.

Närmare bestämmelser om när ett fordon övergår i kommunens ägo finns i 11 § i flyttningsslagen. Enligt lagmotiven är den förkortade förvaringstiden innan äganderätten överförs inte oskäligen med tanke på ägaren, eftersom erfarenheterna hittills visar att ägare och innehavare som verkligen tar hand om sina fordon i praktiken hämtar fordon som är i gott skick inom några dagar efter flyttningen då det är fråga om fordon som flyttats på grund av felparkering eller vägarbete. Fordon som är övergivna eller i dåligt skick hämtas däremot oftast inte.

4.6 Sökande av ändring av flyttningsbeslut

Ändring av flyttningsbeslut kan sökas genom förvaltningsbesvär hos områdets förvaltningsdomstol inom 30 dagar från delfåendet. En besväransvisning bör bifogas beslutet. Besvärstiden börjar löpa alltså på den bevisliga delgivningsdagen eller, om det gäller en okänd fordonsägare, den sjunde dagen efter att kungörelse om flyttningsbeslutet satts upp på kommunens anslagstavla.

Vilken betydelse rätten att överklaga ett flyttningsbeslut har är i en viss mån en tolkningsfråga. I praktiken kunde det på grund av ändringssökande i första hand eventuellt utredas i efterhand om myndigheten hade en lagenlig rätt att utföra flyttningen. Men själva flyttningen är redan utförd före flyttningsbeslutet, det går alltså inte längre att påverka detta genom att söka ändring. Slutresultatet av besvären kan självfallet ha betydelse också för flyttningssättningen, men det är att märka att det fattas ett separat beslut om ersättningarna och för det beslutet finns en separat besvärshörsning. Den gamla lagen gav inga möjligheter att söka ändring av flyttningsbeslut. Att utöka besvärshörsningen till att omfatta också flyttningsbeslut ansågs vara nödvändigt med tanke på rättsskyddet för fordonsägare och fordonsinnehavare.

4.7 Skrotfordon, meddelande före flyttning

Under rubriken "Flyttning av skrotfordon (8 §) i kapitlet "Flyttningsslag" tas upp frågan när ett fordon är ett skrotfordon och att befogenheterna och flyttningsskyldigheten i dessa fall innehas av den myndighet i kommunen som har fått denna uppgift genom en bestämd i vederbörliga instruktion.

Innan ett skrotfordon flyttas ska den sista ägare till fordonet som antecknats i fordonstrafikregistret eller någon annan känd ägare eller innehavare informeras om avsikten att flytta fordonet och uppmanas flytta skrotfordonet vid äventyr att den kommunala myndigheten lämnar in fordonet till avfallshanteringen. Meddelandet kan ges muntligt, exempelvis per telefon, eller skriftligt, genom ett vanligt brev eller per e-post.

Om ägaren inte är känd, ska ett meddelande fästas på ett synligt ställe på skrotfordonet.

I meddelandena och uppmaningarna bör lämpligen framgå

- orsaken till flyttningsslagets avsikten (skriftligt + hänvisning till aktuell paragraf),
- tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter för det flyttade fordonet, som registernummer och eventuella andra uppgifter som underlättar identifieringen,
- den plats där fordonet är,
- den myndighet som gett uppmaningen, inklusive kontaktinformation,
- ett telefonnummer på vilket myndigheten eller en företrädare kan nås, och
- en uppmaning att flytta skrotfordonet inom sju dagar vid äventyr att fordonet lämnas till avfallshanteringen.

Fristen på sju dagar enligt uppmaningen ska anses börja löpa genast från det att meddelandet lämnats eller fästs vid fordonet, dvs. från meddelandets datering. I detta avseende är således regeln om sju dagar eventuellt inte tillämplig.

Ett sådant meddelande behöver inte lämnas om skrotfordonet har brunnit eller annars är i ett sådant skick att det utgör fara för miljön eller för människor.

4.8 Protokoll över flyttning av skrotfordon

Att flytta ett skrotfordon till en sådan mottagningsplats för skrotfordon som hör till producentansvarssystemet eller föra det till någon annan avfallshantering är en faktisk verkställighetsåtgärd som vidtas direkt med stöd av flyttningslagen.

Flyttningslagen förutsätter inte att det fattas ett flyttningsbeslut för att flytta skrotfordon till en mottagningsplats eller annan avfallshantering. Enligt lagen övergår äganderätten till skrotfordonet till kommunen då kommunen omhändertar fordonet. Enligt lagmotiven är det inte nödvändigt med ett separat beslut om flyttning av ett skrotfordon eller om överföring av äganderätten till ett skrotfordon.

Det är emellertid nödvändigt att upprätta ett protokoll eller göra någon annan skriftlig anteckning om flyttning av ett skrotfordon och överföring av äganderätten till ett skrotfordon till kommunen av rättskyddsskäl och för att kommunen ska kunna ge en vederbörlig förklaring om äganderätten till skrotfordonet till en mottagningsplats för skrotfordon som hör till producentansvarssystemet eller till någon annan anordnare av avfallshantering.

Den kommunala myndigheten har skäl att inför en flyttning och inlämning av ett skrotfordon till en mottagningsplats upprätta ett protokoll där det framgår

- att det är fråga om flyttning av ett skrotfordon (+ hänvisning till den aktuella paragrafen; 8 § i flyttningslagen)
- tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter om det skrotfordon som ska flyttas, t.ex. registernummer och eventuella andra uppgifter som underlättar identifieringen,
- den plats varifrån fordonet flyttas,
- den myndighet som flyttar fordonet, inklusive kontaktinformation,
- ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås, och
- att skrotfordonet har övergått i kommunens ägo vid tidpunkten för dateringen av protokollet.

Myndigheten bör kunna ge en kopia av eller ett utdrag ur ett protokoll över flyttning av skrotfordonet till mottagningsplatsens upprätthållare, som behöver handlingen för att fordonet slutligt ska kunna avregistreras i fordonstrafikregistret. Mottagningsplatsens upprätthållare ger i allmänhet den myndighet som lämnat in ett skrotfordon ett sådant skrotningsintyg om fordonet som fyller EU-lagstiftningens krav. Skrotningsintyget är enligt EU-rätten en förutsättning för att skrotfordonet ska kunna avregistreras i fordonstrafikregistret. I Finland avregistreras dock ett fordon i praktiken av mottagningsplatsens upprätthållare via den tillgängliga databasen. Skrotningsintyget är därför närmast att betrakta som en formalitet och ett kvitto på att saken åtgärdats på ett behörigt sätt. Det ovan nämnda gäller således person- och paketbilar som omfattas av producentansvar. För övriga fordons del är det fortsättningsvis kommunen som avregistrerar dem slutligt i registret. Fordonsförvaltningscentralen har sänt ett brev och anvisningar om utskrift av blanketten. De finns på Kommunförbundets webbplats

<http://www.kommunerna.net>: Ingångssida » Kommunernas databank » Samhälle, teknik och miljö » Ändrat förfarande vid strykning från fordonsregistret för skrotfordon som kommunen flyttat, eller direkt via länken

http://www.kommunerna.net/k_perussivu.asp?path=255;264;66370;66399;137504

4.9 Ersättningsbeslut (10 §)

Fordonets ägare eller innehavare är skyldig att ersätta den myndighet som utfört flyttningen för de kostnader flyttningsarrangemangen, flyttningen och förvaringen av fordonet samt förvaltningen medfört så som konstateras i kapitlet "Ersättning av flyttningskostnader" ovan.

Det behövs ett beslut om ersättnings storlek (ersättningsbeslut). Ersättningsbeslutet fattas av den myndighet som utfört flyttningen. I ersättningsbeslutet bör lämpligen framgå

- hänvisning till flyttningsbeslutet, meddelandet om närflyttning eller protokollet över flyttning av skrotfordonet
- orsaken till flyttningen (skriftligt + hänvisning till aktuell paragraf),
- tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter om det flyttade fordonet (t.ex. registernummer, märke, färg)
- den plats varifrån fordonet flyttats,
- den plats dit fordonet flyttats,
- ersättningsens storlek och vilka punkter som tillämpats i taxan,
- den myndighet som flyttat fordonet, inklusive kontaktinformation, och
- ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås.

4.10 Delgivning av ersättningsbeslut

Ersättningsbeslutet delges ägaren, innehavaren eller föraren genom vanlig delgivning i enlighet med förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om vanlig delgivning finns i 59 § i förvaltningslagen. Enligt paragrafen anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes. Ersättningsbeslutet sänds således i praktiken som ett vanligt tjänstebrev till fordonets ägare, innehavare eller förare. Ett vanligt brev med sju dagars frist är ur myndighetens synvinkel ett fungerande delgivningssätt och räcker till med tanke på mottagarna, eftersom meddelanden som sänds per brev mot mottagningsbevis ofta inte tas emot och beslutet om upplagsflyttning redan tidigare bevisligen delgivits.

Självfallet kan ersättningsbeslutet i praktiken också delges den berörda personen personligen. Då framgår tidpunkten för delgivning i intyget. Ersättningsbeslut kan inte delges genom kungörelse enligt 9 § på kommunens anslagstavla. Om det är nödvändigt att fatta ett ersättningsbeslut även om fordonets ägare är okänd eller ägarens kontaktinformation inte har kunnat utredas, bör det sannolikt vara möjligt att delge beslutet genom offentlig delgivning enligt förvaltningslagen i form av kungörelse i den officiella tidningen och på kommunens anslagstavla eller i en tidningsannons. Detta torde vanligen ändå inte bli aktuellt.

4.11 Uttag av ersättning (11 §)

Ersättning får med stöd av ersättningsbeslutet tas ut direkt genom utsökning av fordonets ägare eller innehavare enligt lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Utsökning förutsätter att ersättningsbeslutet vunnit laga kraft.

Kommunen är inte skyldig att överlåta ett fordon från ett upplag förrän kostnaderna är betalda, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Förlängd betalningstid kan av särskilda skäl beviljas. Om det är uppenbart oskäligt att ta ut ersättning för kostnaderna, kan myndigheten avstå från att göra det eller sänka ersättningsbeloppet.

Om kommunen har fått äganderätten till fordonet, ska fordonets värde beaktas som avdrag då ersättningsbeloppet fastställs. Ett eventuellt resterande belopp ska återbetalas till fordonets förra ägare på ansökan. Ansökan ska göras inom ett år från flyttningen.

4.12 Överföring av fordon i kommunens ägo, protokoll (12 §)

Enligt flyttningslagen övergår ett fordon i den kommuns ägo från vars område fordonet har flyttats om ägaren eller innehavaren inte inom 30 dagar efter det att han eller hon kan anses ha fått del av det lagakraftvunna flyttningsbeslutet, hämtar detta fordon som flyttats till ett upplag.

Förutsättningar för att ett fordon ska överföras i kommunens ägo är således att

- flyttningsbeslutet har delgivits ägaren eller innehavaren antingen bevisligen eller, om ägaren är okänd, genom kungörelse,
- 30 dagar har löpt från delfåendet av beslutet, och
- beslutet har vunnit laga kraft, dvs. det har inte överklagats.

Flyttningslagen förutsätter inte uttryckligen att det fattas ett separat beslut om överföringen av fordonet i kommunens ägo. Av rättskyddsskäl och för att det inte ska uppstå oklarheter i fråga om fordonets

registrering eller avregistrering är det motiverat att den kommunala myndigheten upprättar ett protokoll över överföringen av ett fordon i kommunens ägo. Innan protokollet upprättas kan det finnas skäl att inhämta ett lagakraftbevis från den lokala förvaltningsdomstolen eller åtminstone granska rättskraften i registratorskontoret. En kopia av eller ett utdrag ur protokollet kan vid behov lämnas till den myndighet som sköter registreringen eller, i samband med skrotning, till mottagningsplatsens upprätthållare.

I protokollet över överföring av fordon i kommunens ägo bör lämpligen framgå

- hänvisning till flyttningsbeslutet inklusive uppgifterna i beslutet
  - orsaken till flyttningen (skriftligt + hänvisning till aktuell paragraf),
  - tillräckligt noggranna identifieringsuppgifter om det flyttade fordonet (t.ex. registernummer/märke, modell, färg),
  - den plats varifrån fordonet flyttats,
  - den plats dit fordonet flyttats,
  - den myndighet som flyttat fordonet, inklusive kontaktinformation,
  - ett telefonnummer på vilket den som flyttat fordonet eller en företrädare kan nås, och
- uppgifter om delgivningen av flyttningsbeslutet (t.ex. datum på mottagningsbevis eller datum för uppsättande av kungörelse på anslagstavla + 7 dagar)
- ett konstaterande att fordonet har varit i upplaget under 30 dagar sedan delgivningen av flyttningsbeslutet och flyttningsbeslutet har vunnit laga kraft. Fordonet har således vid tidpunkten för dateringen av protokollet övergått i kommunens ägo.

I motiveringen till regeringens proposition med förslag till flyttningslagen granskades förkortningen av förvaringstiden från tre månader till en månad och bland annat följande konstateras: Enligt dagens erfarenheter hämtar ägarna inte särskilt ofta fordon som flyttats till upplag under den nuvarande tidsfristen på tre månader. Endast cirka 10 procent av fordonen blir hämtade. Då är det också oftast fråga om fordon som flyttats på grund av felparkering eller vägarbete. Därför fylls upplagsområdena och förvaringen medför kostnader för kommunerna. Detta är alltså motiveringen till att ett fordon ska övergå i kommunens ägo om ägaren eller innehavaren inte hämtar det inom 30 dagar efter att han eller hon fått del av beslutet om en upplagsflyttning. Efter denna tid kan kommunen sälja fordonet eller ombesörja den fortsatta behandlingen på annat sätt. Det är möjligt att söka ändring av beslutet om ersättning av flyttningskostnader och av flyttningsgrunden.

På större orter sker alla flyttningsåtgärder som avses i denna lag inom samma kommuns område. Eftersom flyttningsbeslut också fattas av polisen och Vägförvaltningen och eftersom kommunerna kan ha gemensamma flyttningsupplag, innehåller paragrafen för tydlighets skull en bestämmelse om i vilken kommuns ägo fordonet övergår. Fordonet övergår i den kommuns ägo inom vars område flyttningen utförts. Det är alltså avgörande inom vilken kommuns område en olycka enligt 4 § har skett, ett fordon har felparkerats enligt 5 §, ett vägarbete har utförts eller ett evenemang har ordnats enligt 6 § eller ett övergivet fordon enligt 7 § har hittats.

5 SAMARBETE (14 §)

Med stöd av 2 § 2 mom. i kommunallagen kan kommunen även åta sig att sköta andra offentliga uppgifter än uppgifter som hör till dess självstyrelse. Kommunen kan med andra ord med stöd av ett avtal sköta en statlig myndighets uppgifter för denna myndighets räkning. I den nya lagen finns en uttrycklig bestämmelse om att Vägförvaltningen inom ramen för ett avtal kan ge en kommun i uppgift att sköta de offentliga uppgifter som enligt flyttningslagen hör till Vägförvaltningen. Till kommunen kan också överföras förvaltningsbeslut och ärenden hos fullföljdsdomstol utan särskilt bemyndigande. Sådana avtal finns i exempelvis huvudstadsregionen. En gemensam avtalsmall är under arbete.